

Выходитъ во Львовѣ разъ на двѣ недѣли.

Редакція, администрація экспедиція во Львовѣ при улицѣ Русской н-рѣ 3.

Туда слѣдуетъ адресовати всякія рукописи, корреспонденціи и рекламаци, которыя послѣдніи, если неопечатаны, свободны отъ почтовой оплаты.

ПРОЛОМЪ

Журналъ для политики и литературы.

Предплата на „Вѣче“ и „Проломъ“ выносить на цѣлый годъ 4 зр., на половину года 2 зр., и посылается подъ адресомъ: „Администрація „Вѣча“ и „Пролома“ во Львовѣ, Русская ул. ч. 3“, или разомъ съ предплатою на другія русскія газеты — Въ Россіи можно выписывать въ главныххъ экспедиціяхъ газетъ по цѣнѣ 6 рублей на годъ и 3 р. на 1/2 года.

Инсераты принимаются за платою 6 кр. отъ одной строчки.

Приглашеніе.

Исполняя почетный долгъ свой, общество русскихъ студентовъ „Академическій Кружокъ“ во Львовѣ празднуетъ какъ въ прежніе годы и въ этомъ году, память незабвенного

ГРИГОРІЯ барона ЯХИМОВИЧА,

Митрополита Галицкой Руси и прч.

торжественнымъ

Поминальнымъ Богослуженіемъ.

На Богослуженіе то, которое состоится 27 мая (8 іюня) с. г. въ 10 часовъ утра въ городской церкви Успенія Пресв. Богородицы приглашаемъ именемъ русской молодежи Высочайшепреподобное русское Священство и весь православный міръ.

Львовъ, 1882 года въ маѣ мѣсяцѣ.

За устроивающей комитетъ:

Владиміръ Дудкевичъ. Иларіонъ Габла.

Къ русскому народу!

Не отъ нынѣ то приходится намъ, русинамъ, бороться о наши права народныя, а даже о права законно намъ признаныя.

Отъ недавна начали нѣкоторые власти въ краю нашемъ употреблять въ своихъ рѣшеніяхъ на русскомъ языкѣ польскихъ буквъ.

Русско-народный Институтъ „Народный Домъ“ во Львовѣ внесъ по той причинѣ жалобу до найвысшаго державнаго Трибунала а Трибуналъ той выдалъ по переведеной росправѣ дня 20 цвѣтня с. г., приговоръ, — въ которомъ задекре-

товаль: що употребленіе латинскихъ буквъ въ русскихъ рѣшеніяхъ есть нарушеніемъ закона, а именно нарушеніемъ права арт. XIX закона основного народности русской запорученого.

Основные законы суть подставою и условіемъ конституціи нашей державы.

Каждый урядникъ сложилъ присягу, що основные законы будутъ хоронити и николи не поважится ихъ нарушити.

Если же державный Трибуналъ рѣшилъ, що употребленіе латинскихъ или польскихъ буквъ въ рѣшеніяхъ русскихъ есть нарушеніемъ основного закона, то тѣмъ самымъ высказалъ, що каждый урядникъ, который выдаючи русское рѣшеніе казалъ бы оно изготовити не русскими, но польскими или латинскими буквами, нарушилъ бы законъ основной, а тѣмъ самымъ сломалъ бы присягу, сложеную на конституцію.

Взываемъ затѣмъ всѣхъ и каждого, кому дорогіи народность и его матерное слово, чтобы во всѣхъ перепискахъ и прошеніяхъ до всякихъ властей употреблялъ лишь русскаго языка, а если бы кто нибудь получилъ русское рѣшеніе написанное польскими буквами, нехай зверне его сейчасъ той власти, отъ

которой тое-же вышло, съ требованіемъ изготовленія его русскими буквами, покликуючися на арт. XIX закона основного отъ дня 21 декабря 1867 н-рѣ 142 сб. зак. держ. и на вырокъ державнаго Трибунала въ Вѣднѣ отъ дня 25 цвѣтня 1882 ч. 54.

Jura vigilantibus! Стережѣмъ, русскіи братья, правъ нашихъ и недопускаймо, чтобы кто нибудь неприклонный топталъ ногами права, которые постановили представители всѣхъ краевъ державы и которые власноручно подтвердилъ нашъ монархъ, почитаймо и наблюдаймо ихъ свято, такъ якъ лишь тогда заслужимъ себѣ на честь и признательность другихъ народовъ.

Тожъ еще разъ взываемъ тебе русскій народъ, пишѣмъ лишь по русски и требуймо отъ всѣхъ властей и урядовъ лишь русскаго письма и русскаго буквы!

Отъ выдѣла полит. общества „Русская Рада“.

Львовъ дня 3 (15) мая 1882.

Два слова о автономичной жизни у насъ.

(Изъ теки сельскаго наблюдателя.)

Автономіи бажали народы. Она есть у нихъ... На чемъ основуется автономія? На томъ, чтобы народы, посредствомъ добровольно избранныхъ мужей довѣрія, подъ досмотромъ прави-

НАБРОСКИ.

Я не бралъ ни малѣйшаго участія въ гнилицкой „революціи“; крещуся вправдѣ три разы, однакожь лишь изъ врожденнаго каждому рутенови консерватизма и увѣряю честнымъ словомъ, що въ моемъ крестѣ ни знаку изъ шизматичскаго кривого перекрестья; посѣщаю по недѣлямъ и праздникамъ русскую успенскую церковь, но мѣсто прислуховатися еродной съ московщиною старословенщиной, мѣшаюсь въ шпальтѣ прочихъ молодцевъ-кавалеровъ и затарасовавъ вмѣстѣ съ ними входъ, зазираю въ будто соромливо спущены къ земля очи входящихъ (безъ сомнѣнія въ цѣли молитвы) и выходящихъ уже въ половинѣ Службы (безъ сомнѣнія по причинѣ наглядныхъ занятій) красавицъ, или дѣлаю подуголосомъ остроумныя замѣчанія на счетъ красы и некрасы тѣхъ же и надъ полнымъ „шику“ поведеніемъ гг. пштомцевъ, розсѣдающихъ выгодно въ лавкахъ, мѣсто уступати мѣстца якъ уже не старшамъ, поважнымъ матронамъ, то по крайней мѣрѣ молодшимъ представителькамъ прекраснаго пола; посѣщаю и нашихъ узвѣнцыхъ, но — ей Богу — не изъ якого тамъ патриотизма или по крайней мѣрѣ сочувствія, а такъ себѣ лишь изъ любопытности, сколько выдержитъ твердая, русская натура, та чтобы дознатися, що ц. к.

прокураторія называется по нѣмецки: Staatsanwaltschaft, якъ то доказуетъ средагованный нею въ новѣйшемъ обвинительный актъ; читаю прилѣжно русскія газеты, однакожь по той лишь причинѣ, чтобы удостовѣрится, пропускаетъ ли ц. к. Staatsanwaltschaft въ тѣхъ же що больше кромѣ заглавія и инсератовъ и не найду ли где случайно некролога по загнувшомъ безъ вѣсти „Страхопудъ“; словомъ — я советѣмъ порядочный, надежный человекъ, я идеаль рутена, оякомъ самы даже авторы рутенства изъ 1848 г. едва ли мечтали.

А однакожь несмотря на тѣ всѣ превосходныя свойства, пришло мнѣ прогрѣшиться разъ in puncto моей рутенской доляности! Безза коніе тое совершилъ я на дняхъ, прочитавъ длинный текстъ папской буллы, отдающей нашихъ оо. Василіанъ а особенно новиціатъ тѣхъ же, Добромиль „cum silvis et graniciebus“ въ попеченіе патровъ іезуитовъ. Сознаюсь — такихъ сплетней якъ въ реченной буллѣ я не дочитался даже въ „Крашанцѣ“ такъ, стало быти, и не диво, що насунулась мнѣ на умъ грѣшная гадка не диктовалъ ли кто изъ легионовъ органовъ szlachetnej denuncyacji такъ зовимому св. и неогрѣшному Олцу тѣхъ тяжкихъ прогрѣшній на почвѣ исторіи куріозовъ... Но — vanae sine viribus irae! Буллы-есть; Добромиль пропалъ; слѣдуетъ затѣмъ постаратися заблаговременно до открытися имѣющаго русскаго музея

хоть о одинъ автентичный экземпляръ русскаго Василіанна, чтобы въ будущемъ — когда чинъ той займетъ почетное мѣстце въ митології — наши потомки хотя въ той способъ дозналися, якъ выглядали жертвы экспериментовъ о. Сарницкого. Тѣмчасомъ: morituros vos saluto почт. черноризцы, съ желаніемъ хорошихъ успѣховъ въ предстоящихъ наукахъ и — терпѣливости...

Хорошіи примѣры той послѣдней добродѣтели дали наши узвѣнценыи пересидѣвши кругло пятнадцать недѣль, пока прокураторія успѣла сочинити относительный обвинительный актъ. Упомянутое литературное произведеніе находится уже въ ихъ рукахъ и имъ слѣдуетъ лишь терпѣливо ждати 12 іюня на послѣднюю росправу въ томъ дѣлѣ. Терни козакъ — будешь атаманомъ; а мы ударимъ между тѣмъ челомъ передъ человекомъ, который веденый благороднымъ чувствомъ человеколюбія вознесъ смѣло по надъ всѣ злобныя и тенденціино-ложныя сплетни и партійную вражду прапоръ съ девизомъ любви ближняго и подсебно самарянина, загонилъ раны страдалца. Имѣемъ здѣсь на мысли высокоуважаемаго университетскаго профессора г. Гризецкого, посѣтившаго вязня Лаголу съ цѣлю едѣланія съ нимъ „соoqlluim“ и спасенія тому же тѣмъ образомъ единственной матеріальной поддержки его: стипендіной запомогі, которой было бы ему пришлось безповоротно лишиться. Тѣмъ поступкомъ сооруж-

тельства, радили самы надъ своими потребами. Якимъ способомъ должна выконуватися тая, въ теоріи такъ привлекательно представляющаяся, система? Вотъ посредствомъ радъ громадскихъ и радъ повѣтовыхъ що-до потребъ частинъ и частей края, а посредствомъ соймовъ що до единокыхъ въ составъ державы входящихъ краевъ посредствомъ же думы державной що-до общихъ интересовъ цѣлой державы такъ на внутрь якъ и внѣ. Но якимъ образомъ доходитя до радъ громадскихъ и повѣтовыхъ, до соймовъ и державной думы? Народъ мае избрати собѣ свободно радныхъ и заступниковъ, онъ долженъ знати и умѣти изъ среды массы кандидатовъ, вынайти ихъ — ихъ, которымъ долю свою повѣритъ. Якъ то хорошо говорится на словахъ, якъ то легкою и корыстною рѣчью выдается быти. Есть ли оно однако такъ хорошимъ и легкимъ дѣломъ въ дѣйствительности, въ практицѣ? Приносить ли тая такъ желанная автономія людямъ удоволеніе? Не знаю якъ где, у насъ же говорятъ голоса и факты о противномъ.

Къ выборамъ до радъ громадскихъ идутъ люде такъ апатично и неохотно, що дальше требоаихъ буде сганяти, чуть не полиціянтами или жандармами. На радныхъ даются люде избирати, най такъ скажу, механически, такъ що радше хотѣли бы быти неизбранными и споглядають совершенно равнодушно на выборъ евреевъ, агитующихъ въ свою пользу! Но отъ выбора на радного не откажется по крайней мѣрѣ никто еще голосно и грозно. Не такъ уже легкое дѣло съ выборами войта. О честь начальника громадского добивалися давнѣйше будто не знати о шо; каденціямъ урядованія одного войта не было конца; станувши разъ на томъ постѣ старался каждый на немъ якъ найдолше оставати. Нынѣ дѣло стоитъ совершенно иначе: начальникомъ громадскимъ никто не хоче быти съ охотою; особенно не радъ бы нимъ быти той, кто не былъ еще пьяницею, кто былъ добрымъ отцемъ семьи своей и хорошимъ господаремъ и кто умѣлъ дорожити народными святощами т. е. роднымъ словомъ, правднмъ обрядомъ и честью народа своего. При выборѣ кого то громадскимъ начальникомъ попадаетъ вся его родина въ плачь, а по отбывшихся выборахъ, проклинаеть войтъ и родина его хвилю выбора черезъ цѣлое трехлѣтіе!

Войтовъ служащихъ радо въ томъ урядѣ и больше каденцій, почислил бы на пальцахъ; про войтовъ же добывавшихся того чина для своихъ личныхъ цѣлей и про войтовъ лизунѣвъ и предателей народа не стоитъ упоминати. Коротко, наши люде не жаляють собѣ теперъ быти громадскими начальниками, якъ и до самой рады громадской не умѣють (или не могутъ!) покладати ни ваги ни довѣрія. Отъ того то и происходитъ, що на бурмистровъ и громадскихъ начальниковъ а даже на присяжныхъ выбираютъ нынѣ жидовъ, не смотря, що то вредное вліяніе ихъ еще больше усилюеть. Вотъ слѣбота, но слѣбота изъ — апатіи!

Якая причина тѣмъ всѣмъ явленіямъ?

Можетъ быти тая-ли, що люде наши бояться исполненія обязанностей? Того не бывало у

нашихъ людей никогда и не есть; вѣрнѣйшихъ и точнѣйшихъ подданныхъ отъ русскихъ галичанъ держава не потребуеть собѣ и желати. Но влагаемы на нихъ обязанности со стороны партіи гегемоновъ, обязанности имѣющіи послужити ей убочнымъ цѣлямъ а противящіися существенно интересамъ обряда, народа и внутреннему убѣжденію (якъ на пр. созиданіе Польши а не сохраненіе единства австрійской имперіи) нашихъ людей, розстроюють конечно общій порядокъ и выликують у немогущихъ порадити (!) собѣ людей апатію къ всему, хотя бы и наилучшему.

За выборами до радъ громадскихъ слѣдуютъ выборы до радъ повѣтовыхъ. Про послѣдніи тѣ выборы якъ и про выдѣлъ рады повѣтовой остается мнѣ не много говорити. Они запрезентовалися всѣмъ уже довольно яено. „Такъ ихъ треба, якъ дѣры въ мостѣ“ — се общій голосъ. О ихъ временной потребѣ могутъ говорити лишь тѣ, которые злоупотребляють ихъ до агитаціи въ цѣли политического перевѣса, которые не могутъ найти гдѣ иного помѣщенія, чтобы заробити на кусокъ хлѣба и которые мечтають о воскресеніи ojczyzny od morza do morza.

С к о н ф и с к о в а н о .

С к о н ф и с к о в а н о .

Щирый.

Отголоски изъ краю.

Изъ Залозецъ. (Послѣдствіе на русскій крестъ.) — Въ осени мнувшого года казалъ о. Гутковскій утвердити на новопоставленной церкви два кресты изъ дощичокъ, одинъ однораменный а другій трираменный и спросилъ присутствующихъ залозецкихъ мѣщанъ якъ такожь двухъ комитетовыхъ Василя Стахова и Антонія Заяця, якіи кресты жаляють имѣти на церкви, однораменныи или трираменныи. Одногласно изъявился всѣ за трираменными а только комитетовый Антонъ Заяць запыталъ о. Гутковского, свободно ли поставляти на церквахъ такіи кресты? О. Гутковскій указалъ ему на то, що на престолѣ есть трираменный крестъ, слѣдовательно можетъ быти и на церквѣ. На то согласился конечно и Заяць. Поставлено кресты изъ дощичокъ провизорично и было бы созданіе церкви кончилося ея освященіемъ, если бы злый духъ не подшепнулъ латинскому сотруднику кс. Яворку подстрекнути мазуровъ и полномочника гр. Дѣдушицкого яко заступника патрона церкви противъ трираменныхъ крестовъ и подати тѣмъ начало къ крестоборству.

Сперва объявлялася тая борьба угрозами изъ стороны польской интеллигенціи а особенно кс. Яворека, давалися слышати голоса опотерь паньской ласки, о гоненіяхъ а вконцѣ является у о. Гутковского ржондца имѣній графа Дѣдушицкого п. Свѣжовскій и предлагаетъ ему низверженіе трираменныхъ крестовъ мотивуючи свое предложеніе тѣмъ, że to będzie hrabstwu przyjemnie... На тое не могъ о. Гутковскій якъ понятно ніякъ согласитися, но принужденъ былъ велѣдствіе того пріймати визиты многихъ людей и мазуровъ, которыхъ высылалъ п. Свѣжовскій, чтобы о. Гутковского принудити. На всѣ просьбы и представленія оставался о. Гутковскій якъ слѣдовало твердъ и непоколебимъ, за що прінялъ тякой въ своимъ домѣ отъ п. Свѣжовского объявленіе „борьбы“. 23 или 24 марта с. г. утвердилъ будовничій на мѣсто провизоричныхъ деревянныхъ, чотыре желѣзныи, трираменныи кресты. Се было знакомъ до атака со стороны

жилъ ты, высокоуважаемый челоѣколюбче, собѣ, monumentum aere perennius, которое отъ рода въ родъ благодарными русскими сердцами величатися будетъ...

Величайся и ты станиславоская страна, избравшая собѣ благуу часть въ лица извѣстнаго поборника русской правды д-ра Ивана Добрянского, который на дняхъ держалъ отчетъ передъ своими выборцами изъ своей соймовой дѣятельности. Надѣмся, що примѣръ сей, въ томъ направленіи не останется безъ подражанія а тѣмъ меньше безъ вліянія, такъ якъ причиняется онъ къ тѣснѣйшему сплоченію русскихъ силъ той а въ даныхъ случаяхъ и другихъ окрестностей и заевнитъ намъ на всегда хорошій успѣхъ при выборахъ.

А проросъ выборовъ. Въ непродолжительномъ времени состоятся они въ округахъ Березань-Подгайцы. Изъ противной стороны стоголся уже кандидатъ на опорожненную по б. п. Кшиштофовичу посаду а изъ нашей даже на діеты посольскіи никто не лакомится. Пора — кому слѣдуетъ — подумати надъ тѣмъ, такъ якъ sего venientibus — ossa, а не вредило бы уже разъ — кажется — постаратися о лучшую, вкуснѣйшую страву чѣмъ голая — кость...

Такою костью въ горлѣ стала novissimis temporibus нашимъ braciам афера въ Залозцахъ. Ужасъ! Русскій народъ не позволилъ

рапи rządcy сняти изъ русской церкви купленого за русскіи гроши креста и нужно было ажъ интервенціи жандармовъ, чтобы усмирити патриотичныи порывы сфанатизованого панкакрестоборца. Смѣемъ спросити при сей случайности графа Дѣдушицкого, въ которого добрахъ и въ которого ржондца тую аферу выликаль, прінялъ ли онъ дѣйстно реченого официалиста къ вызванію бурды, или до надзора надъ дворскими волами и другого рода скотиною?... изъ которыхъ все таки большая польза, чѣмъ изъ обрѣзанныхъ раменъ „шизматичного“ креста. Если же пану rządcy не хочется ніякъ ѣсти хлѣба изъ попеченія надъ дворскою худобою а пахнетъ ему таки конечно крестъ на церквѣ въ Залозцахъ, то совѣтуемъ ему отнестися съ прошеніемъ къ о. Гутковскому, а той навѣрно не откажетъ ему въ пріятіи къ церковному причету на чинъ на пр. „понамаря“, который то чинъ доставляетъ удовольствіе находитися постоянно въ близи креста, по крайней мѣрѣ на колоколни, сколько разы повелять перезвонити на Службу. Поки тое однакожь не послѣдуетъ — знай ржондца панскіи воли и , а до креста не мѣшайся.

Бодакъ Музыка.

крестоборца а п. Свѣжовскій началъ ею ввесе- сеньемъ въ судъ жалобы на о. Гутковского за нарушение права патроната черезъ уставлен- ные крестовъ.

С к о н ф и с к о в а н о .

О. Гутковский былъ въ тое время на судовомъ терминѣ съ ляскомъ Рогальскимъ о оскорбленіе священни- ческой чести, но служащій церковный ударилъ въ колоколы, народъ шумно собрался коло церкви и воззвалъ будовничого, чтобы слѣзъ изъ церкви. Толпа мазуровъ ждала на убожи, чтобы помѣшати воззванію и сдѣлати замѣша- тельство, изъ чего вышло до 200 процесовъ о оскорбленіе чести. На крикъ мужиковъ а плачь женъ и дѣтей и потомъ на градъ каменей слѣзъ будовничій изъ церкви и счезъ въ толпѣ. Не дасться описати розъяренье народа на отголосъ словъ: „гей люди, ляхи кресты сдираютъ изъ церкви — ратуйте“ ужасъ перенялъ каждого широга христіянина, будто татаре нашли на городъ и нужно было вѣсхъ усилій людей о- пытныхъ, чтобы вздержати оскорбленныи чув- ства религіи у народа, такъ якъ одно слово подстрекательства а была-бъ рѣзня. Цѣла та афера была обчислена, чтобы священника втяг- нути въ процессъ, если бы онъ присутствовалъ при ней.

С к о н ф и с к о в а н о .

Уди- вительно, що лат. ксендзъ Пѣлецкій, которого одно слово могло усмирить буйныхъ розбѣшен- ныхъ мазуровъ, совсемъ въ дѣло не вмѣшивался хотя обовязанность его яко добраго пастыря требовала такой интервенціи. Такъ ли наказу- етъ вѣра Христова и любовь христіянская? Та- кии ли плоды приносятъ воспитаніе prawdziwie katolickie?

Мы подали жалобу до ц. к. прокураторіи въ Золочевъ о нападѣ на церковь на будовни- чого Пакушевского, но якъ слышно прокурато- рія прислала тую жалобу въ здѣшній судъ съ примѣчаніемъ, що то проста бурда—отже нѣтъ конечности до изслѣдованія.

Между тѣмъ ѣздилъ кс. Яворекъ съ лѣ- сничимъ Рогальскимъ по городскимъ хатамъ и шинкамъ, взывая людей къ подписи на какое-то письмо. Коло костела костельны слуги тягнули снова на свою руку людей до подписи на пись- мо до Вѣдня или куда тамъ. Въ замку собира- лися тѣ подписи и тутъ такожь подписался и панъ Кашевко и Трохимовичъ, сынъ рус- ского священника. Всего, що у насъ дѣ-

ется не можна описати, такъ якъ то перехо- дить понятіе. Нашъ митрополитъ написалъ къ намъ, чтобы мы крестовъ не снимали, а если о то ходитъ коляторови, свернули ему за кресты его часть.

Ожиданная въ томъ дѣлѣ комисія состоя- лася 5 мая, причемъ о. Гутковскому наказано, чтобы созвалъ комитетъ занимающійся построй- кою церкви. Однакожь ц. к. комисаръ Алексан- дровичъ призывалъ членовъ сего комитета по- одиноко до сложения протокола а о. Гутков- ского председателя комитета доперва подъ ко- нець, уже вечеромъ. На вопросъ, дѣячего онъ трывающіи кресты безъ согласія членовъ ко- митета оставилъ, отвѣдилъ о. Г., що считалъ лишнимъ созывати полный комитетъ, такъ якъ крестъ трираменный не только позволенный но и препорученный курендою митрополита съ 1878 года. Ржондца п. Свѣжовскій высмѣялъ куренду и назвалъ ея „байкою“, а когда о. Г. изъ куренды прочиталъ, що уже въ 7 вѣцѣ западный писатель Гр. Туронскій объ трира- менныхъ крестахъ упоминаетъ, то ржондца сказалъ: śmiech ludziom powiedzieć, w 7 wieku jeszcze pisać nie umieli. Съ такими мудрецами не дойдетъ никто толку, а только удивляемся, якъ графъ Дѣдушицкій ученый и розумный человекъ дасть себе компромитовати такимъ неукамъ. При протоколѣ всѣ члены комитета заявили, що хотятъ имѣти на церкви трира- менныи кресты а только А. Заяць струсилъ и заперечилъ, що онъ такожь передъ о. Г. согла- сился. Даже своему священнику о. Г. говорилъ Юда сей, на потѣху лясни, ложь въ очи.

На другій день еще разъ воззвалъ комисаръ о. Гутковского до себе, но уже на роуфне слѣвко и дружески сказалъ: ksiądz dobrodziej dobrze stoi w urzędzie i u hrabstwa zapisany, może by to jak ksiądz zrobił, żeby tych krzyżów na cerkwi nie było, wszystko się zapomni. Понятно, що о. Г. не удостоилъ его въ томъ дѣлѣ отвѣта. Въ чемъ собственно дѣло, пояснить слѣдующее: Когда о. Гутковский примѣ- тилъ одного разу п. Свѣжовскому що виновни- комъ всего есть кс. Яворекъ, то онъ отвѣтилъ що если ksiądz dobrodziej zdejmie krzyże, to ks. Jaworek do nóg upadnie, ręce i nogi obca- łuje. Съ такими то фанатиками и дураками приходитъ намъ бороться о русскихъ кресты и волочиться по судамъ! На жалобы мѣщанъ за- лодецкихъ противъ мазуровъ, выдалъ цк. ста- роста Руссоцкій за судъ гласящій на устраненіе трираменныхъ крестовъ до 14 дней по поводу, що будто тѣми крестами соблазняются римскіи католики, (якъ то высказалъ при про- токолѣ Юда Заяць) и що уставленьемъ трира- менныхъ крестовъ нарушено право патроната. Въ случаѣ неустраненія крестовъ о. Г. и другими членами комитета исполнится то на нихъ из- держки изъ стороны ц. к. староства. Кромѣ того накладывается на виновныхъ уплата издер- жежъ комиссійныхъ въ квотѣ 24 зр. и 24 кр. Противъ сего засуда означается для внесенія рекурса терминъ 14 дней.

Соверемникамъ въ назиданіе, потомкамъ на память помѣщаемъ пониже дословно текстъ относительного фамозного указа ц. к. староства въ Бродяхъ. Онъ гласить:

L. 8130. Do gr. k. komitetu parafialnego na ręce przewodniczącego Wnego ks. Ant. Gutkowskiego w Za- łożcach starych. Prawomocnym orzeczeniem z dnia 13 sierpnia 1881 l. 13277 zatwierdziłem zapadłe przy per- traktacji konkurencyjnej w dniu 29 lipca 1881 uchwały uznające konieczną potrzebę odbudowania zgorzałej gr. k. cerkwi macierzyńskiej w Założcach starych i posta- nawiające, że budowa ma być ściśle wedle przedłożo- nego planu przez przedsiębiorcę pod kontrolą gr. k. komitetu paraf. w Założcach starych, któremu udzieli- łem odpis tego orzeczenia celem nadzorowania budowy i ściślego stosowania się do prawomocnie powziętych przy pertraktacji konkurencyjnej uchwał do sposobu przeprowadzenia budowy. Według zatwierdzonego prze- zemnie planu, na który się wszystkie strony konkur-ujące i interesowane zupełnie zgodziły i najmniejszego zarzutu nie wniosły, miały być na rzeczony cerkwi jed- noramienne krzyże utwierdzone. — W dniu 29 marca 1882 wniósł p. Swieżowski, zastępca patrona i wielu (?) mieszkańców ze Załoziec zażalenia, iż rzeczony plan umieszczeniem trzyramiennych krzyżów na powyższej cerkwi samowolnie zmieniony został.

Również odstąpił Wydział Rady powiatowej w Brodach odezwę z d. 20 kwietnia 1882 L. 457 taką samą skargę kilku mieszkańców (мазуровъ) ze Załoziec celem postąpienia po myśli §. 21 ustawy z d. 15 sierpnia 1866 Nr. 28 dz. ust. kraj. Wskutek tych zażeń zarządłem reskryptem z d. 26 kwietnia 1882, l. 7327 dochodzenie na miejscu przez delegowaną komisję i wezwałem

wszystkich członków komitetu do wzięcia udziału w tem dochodzeniu, które odbyło się w d. 5 i 6 maja b. r. w Założcach, i wykazało następujący stan rzeczy: Naj- pierw sprawdzono, iż rzeczywiście zamiast jednoramiennych na rzeczonym planie wyrysowanych krzyżów, zo- stały w d. 23 i 24 marca 1882 cztery krzyże trzy- ramienne na cerkwi w Założcach st. utwierdzone. Z zeznania zaś przesłuchanych członków gr. k. komitetu paraf. w Z. st. okazało się, a mianowicie Wasyl Stachow ze Załoziec że wprowadzić zgodził się w listopadzie z. r. na umieszczenie trzyramiennych zamiast jednoramiennych planem przepisanych krzyżów, jednakże nie był obecnym przy utwierdzeniu trzyr. żelaznych krzyżów, na rzeczony cerkwi, gdyż ks. A. Gutkowski jako prze- wodniczący komitetu nie zawiadomił go o czasie umie- szczenia tych krzyżów. — Antoni Zajęc (перетягнений на польскую сторону) zeznał że był przeciwnym (крайная ложь!) umieszczeniu trzyramiennych krzyżów i że kilka razy przedstawiał ks. A. Gutkowskiemu nie- stosowność i zgorzenie rzym. katol. para- fian, z powodu umieszczenia trzyramiennych krzyżów, i że takowe stało się wbrew jego woli i wiedzy. (Выперся всеро. Прим. доп.) Antoni Sowycz członek komitetu cerkiewn. z Reniowa (филия) zeznał, że ks. Gutk. nie wzywał go do narady względem umieszczenia trzyram. krzyżów, zamiast jednoram. tudzież, że nie wiedział i nie był obecnym przy utwierdzeniu tych krzyżów.—Ks. A. Gutkowski, przewodniczący, przyznał, iż nie zwoływał komitetu na posiedzenie, w celu przy- zwolenia mu na umieszczenie trzyramiennych zamiast jednoram. krzyżów na cerkwi w Założcach st., tudzież, że nie zapraszał ani patrona JE. hr. Dzieduszyckiego, ani tegoż zastępcy Wł. Swież. do takiej narady, i że w tym względzie nie zapadła żadna uchwała komitetu para- raf. Również przyznał powyżej nazwany przewodniczący iż nie odnosił się do ck. Starostwa w Brodach o przy- zwolenie na zmianę zatwierdzonego sposobu przeprowa- dzenia budowy cerkwi, i że tylko na podstawie prywat- nego porozumienia się z Wasylem Stachowem i Antonim Zajęcem, co przez ostatniego за пречечением zostało, zarządził utwierdzenie trzyramiennych zamiast jeenoramiennych krzyżów na rzeczony cerkwi. P. Wł. Swieżowski pełnomocnik dóbr i zastępca patrona w Założcach ponowił swoje zażalenie wniesione dnia 29 marca 1882 do ck. Starostwa i podniósł, że umieszczenie trzyram. krzyżów, zostało wbrew woli i bez wiedzy pa- tronana dokonane, i że ks. Gutkowski i Wasyl Stachow nie mogli żadną miarą o zmianie zatwierdzonego przez ck. Starostwo planu budowy tej cerkwi decydować, bo tylko na podstawie prawnej uchwały komitetu paraf. i za przyzwoleniem ck. Starostwa mogłaby nastąpić zmia- na planu, które jednak uzyskane nie zostały, gdyż do narady względem umieszczenia trzyram. zamiast jednor. krzyżów, nie zostali ani patron ani jego zastępca i inni członkowie komitetu urzędowego wezwani. W końcu za- żądał zastępca patrona usunięcia krzyżów trzyramen. i wydania w tym celu odpowiedniego zarządzenia komi- tetowi cerkiewnemu w Założcach star. Gdy umieszczenie trzyram. krzyżów przez ks. Gutkowskiego i Wasyla Stachowa ze Załoziec st. nastąpiło wbrew zatwierdzone- mu i tutejszem prawomocnem orzeczeniem z dnia 13 sierpnia 1881 l. 13277 planowi, do którego komitet paraf. po myśli §. 19 ust. d. 15 sierpnia 1866 Nr. 28 dz. u. kr. ściśle stosować się, nad wykonaniem takowego czuwać, był obowiązany i gdy takowy bez zasięgnięcia decyzji członków komitetu, a mianowicie wbrew woli i bez wie- dzy patrona A. Zajęca i bez wezwania A. Sowycz z Re- niowa jakoteż bez poprzedniego przyzwolenia ck. Sta- rostwa, jako władzy nadzorczej na zmianę zatwierdzo- nego przez takąową planu nastąpiło, przeto jest ono sa- mowolnem zarządzeniem ks. Ant. Gutkowskiego i Wasyla Stachowa sprzeciwiającem się wyraźnemu przepisowi §. 19 powołanej ustawy, według którego komitet paraf. co do sposobu przeprowadzenia budowy, ściśle do po- wziętych przy pertraktacji uchwał stosować się winien. Załatwiając przeto zażalenie zastępcy patrona i wielu mieszkańców (мазуровъ) ze Załoziec orzekał na mocy §. 21 rzeczony ustawy, że utwierdzone samowolnie na cerkwi w Założcach starych 4 trzyramienne krzy- że, winne być do dni 14 przez gr. k. komitet parafialny w Założcach starych usunięte i zamiast nich jednoramienne krzyże według zatwierdzonego tutejszem prawomocnem orzeczeniem z dnia 14 sierpnia 1881 l. 13277 planu na takowej utwierdzone, gdyż w razie prze- ciwnym zostanie z djęcie trzyramiennych krzy- żów i utwierdzenie jednoramiennych na rzeczony cerkwi na koszt tych członków gr. k. komitetu paraf. w Założcach starych, którzy nie wyko- nają tego orzeczenia w oznaczonym terminie po myśli §. 107 ust. gm. z urzędu dokonane. Gdy ks. Gutkowski i Wasyl Stachow powyższem samowolnem zarządzeniem spowodowali dochodzenie na miejscu więc zasądza się ich na solidarne ponoszenie sprawdzonych kosztów komisyjnych w kwocie 24 zł. 24 et. a. w. O całej osnowie tego orzeczenia winien ks. Gutkowski jako przewodni- czący gr. k. kom. paraf. zawiadomić wszystkich człon- ków komitetu i zdać mi sprawę o wypełnieniu tego ostatniego zarządzenia do 3 dni a to pod rygorem

